

No Leifcheem. 7. Maijā gani atrada Zukriškū fahdšas ganibās kahdā bedrē ar welenem apkrantu, noslihinātu, warbuht gada wezu behrnu. Polizeja apfolijusees, wisus aplahrejos isflau-
snaht un pehz laundara waj laundares melleht.

Wehl no Leifcheem. 6. Maijā nosaga Krotuschines muischas arendatoram, N. Kgan, Scheimes meestina deenas laikā sirgu, ar kuru wina kutscheeris bija aishrauzis pehz Katolu mahzitaja. Bet sag-
lim dšmahs us ahtrahm pehdahm pakaf. Tahdā wihsē tad wehl lai-
mejees sirgu dabuht — ka teiz — pee Emburgas frogā. J. K.

Widseme.

No Mihgas. Ari pee Mihgas nu eesahks ar Widsemes dšfse-
zeta semes darbeem. Kahdi 200 strahdneeku jau ešot eeradufchees
un ušturotees frogōs, Mihgas turwumā. Tapat ari inscheneris, ih-
sternais schastterahs B. von Gōtte, kas wifu scho buhwi wadihs,
atbrauzis Mihgā. Wis Juglas esara ešot jau eesahksuši mešhu is-
zist. Birmā pecturas weeta buhschot buht Juglas stanzija, 6 wer-
stes no Mihgas. Libhs Nopascheem dšfsežetsh ees pa kreiso puši
Pehterburgas schofejai, no Mihgas rehkinot. Bahr Juglas upi tiks
dšfsežeta tilts taitshits, asu 200 no tā fahkta „Augštā tilta“, kre-
fajā pušē.

Widsemes konsistorijā scho pawasar' nolikufshi mahzitaju ek-
famenu — Fridrichs Adolfs Greinerts un Gustafs Punga.

Kreewu pareistibas biskaps Donats is Mihgas apmekleja is-
gahjuscho nedel' Zelgawu un Bauslu.

Is Kschilles. Sneegs un leclais aukstums, kas pehz silta-
jahm Aprila fahkuma deenahm wehlaki usnahza, naw maitajis ru-
dšus, nedš žitus augš. Rudš wispahrigi labi seemu isturejuschi,
un tagad laiks gaušchi jauks, tā ka zaur lectus uslihschannu wis jauki
falo. Semfojeem, sezejams, buhs labšs, auglšs gads. Lai Deews
bod! — Muhfu sawstarpigai uguns beedribai bija 2. Maijā sch. g.
generalsapulze. Beedriba ir ar felmi schogad strahdajusi, wairaf
rublu eesrahama; fahdšes ta til masu leetu zeetusi, weenas rijas
noderghanas dehl, ar 280 rubl. Par preekschneezibas lozlekiem
us nahkamu gadu tapa ewehleti: par preekschneeku — srihwieris
A. Mikelfons; par weeteeku — fainmeeks D. Katzens; par kafeeri
— gruntneeks J. Kahrlinsch; par rak'u wedeju — gruntneeks Ch.
M. Gmsinsch, un par preekschdetajeem — gruntneeki A. Sprogis un R.
Sirauchs. — Daudš felmes schai ne fen usplaukuschai beedribai
ari nahkama gadā! Mahjums.

Išskilles mahzitaja pagastā dšhwojoschee Ulbraka pagasta
lozekli, namdaris Jahnis Meijers un wina 20 gadu wezais dehlš
Andrejs, schodeen, 11. Maijā, ap pulstien 12eem pusdeenā, eegah-
juschi Balzeru mahjas smehde un nobarbojuschees ar 2 leelgabalu
lošču atskuhweschannu, lai dabutu pulweri no tahm isbeht. (Tah-
das lodes, kuras mehri schajot nepahrplihst, un ne reti schajumahs
libnijas turwumā top atrastās, paschi saldati ne katru reisi ne-udrilt-
stahš attahst; jau preeksch 11 gadeem schē weens tehws ar sawu
masu dehlinu zaur tahdu lodi dabuja breefmigu galu, un tomehr schē
wehl daudseem dšhšcha, ap lodehm krahmetees). Meijerem pee lo-
šču wakā taitshchannas tahs weena pakaf otrai ar breefmigu sparū
usprahgufschas. Smehdei jumts nogahst, seenas ishauktas, un ka-
leja rihti ismehtati pa smehdi un aplahrejo lauku. Jahnis Mei-
jers pahrauts widū pušču, un galwai weena daka noschelta; weenu
lahjas pehdū atrada ahpūs smehdes us lauka. Dehlam weenai lah-
jai paphchdis un rokahm dāšči pirksti norauti un ishwaiditi; sarnas
isgahluschahs. Schis wehl no smehdes spehjis isfreet, bet jau pehz
lahdahm minutehm ari nomira. Abu lihku drehbes degufschas. We-
zais zaur sprahdseenu bijis tilklas tā gluchi pliks noplehts. — Re-
dšesim, waj nu schis notikums nesabaidehs muhsu pahrgalwigos lo-
šču mekletajus; jo lihds schim tapa runahs, ka til neprascham wa-
rot pee lošču atskuhweschannas nelabi isdotees, bet Meijeri peede-
reja — pee „meistereem“.

Is Balmeeras raksta „Rig. 3tga“, ka Mihgas-Plawwas
dšfsežeta stanzija tiksot eerihkota weršes 2 no pilshetas, Raugeira

muischas robeschās. Pilschneeki toti pahr to preezajotees, ka wineem
stanzija buhschot til tuwu. — Keels pulks dšfsežeta strahdneeku
ešot tur eeradufchees is Gelfsch-Kreewijas, un semes darbi pee dšfse-
žeta schinis deenas jau eesahkschotees.

No Palmares. Palmare, ka „Rig. 3tga“ dširdejusi, drih-
sumā diwi schandari tiksot eekorteleki.

No Alshwika. No daudš pufehm dšird laifkraktōs scheshloja-
mees pahr muhsu jaunkeem, ka tee mellejot apmeerinadamu preeku
famaitadamajōs frogu preeks, tur to tak ne-atron, bet gan jo wa-
rak dšitakt slihtš nedarbōs un netikumōs. Bet ja mehš saweem
mihkeem jaunkeem gribam nemt schoš famaitadamos frogu preeks
un žitus netikumōs, tad mums wajjaga ne ween nemt, bet ari to
kreetnacu, wefeligaku dot weeta, kas toš isdaito un tur tee war de-
r'gi sawu, no gruhsteem darbeem atleekofchu laikū pakaweht. Ka
derigu grahamtu laifschana ir tahds lihdselšis, ir jau gandrihs wis-
pahrigi asihšs. No schis atlihschannas pahrliezinati, ari muhsu pa-
gasta waldba un skolotaji jau ilgaku laikū puhlejahs, lai waretu
fawā pagastā lafamo grahamtu krahtuwi jeb biblioteku eerihkot, kas
nu ari tai reis isdeweēs. Zaur muhsu žentigā pagasta teefas preeksch-
schdetaja ruhpigo puhlinu tika peenahkschā weeta atkautja dabuta,
muhsu pagastā biblioteku eerihkot. Preeksch pirmo grahamtu eegah-
dšchannas dewa pagasta walde nauđu. Tahlaka bibliotekas papla-
schinashana ir nodomata zaur nauđu, kas eenahks no lasitajeem un
lahprahgiteem dahwinagmeem, us to jau ari dāšči lahwehletaji ir
laimnu prepalhtdšibu apfolijufshi. Gada makfa ir lasitajeem nozagita
us 60 kap. par gadu. Bibliotekas wadišchana ir ustizeta skolota-
jam. Bibliotekas pahrwalde pastahw no pagastu wezafā, pagasta
teefas preekschschdetaja un pagasta srihwera. Lai nu Deews dotu,
ka schē puhlini a tmešu zeretos auglšs, lasitajeem fagahbdami de-
r'igu un pamahzidamū laika lawekli! — Behz leetainu a sneegaina
Aprila beigahm, no 6. Maija ir laiks apmetees toti filts un jauks;
schodeen, 9. Maijā, ir 27 grahdi siltuma. — Seemas sehjas lauki,
kas zaur aukstajahm un slawajahm Aprila deenahm bija panihtufshi,
tagad itin brangi atspirgš, tā ka waram tal us peeteekofcheem ru-
dšeem zereht. — Wefelibas sinā waram schehligam Deewam pateik-
tees, jo ešam no wisahm nihscham slihibahm schiņi pawasara pa-
fargati. G. R.

Kursene.

No Zelgawas. Jau kahdu nedelas laikū bruhwera Fried-
lendera alus ihwadatajs fahk aishweenu manihst, ka tam pee kantora
durwihm, kamehr alu eeseek ratōs, arweenu kahdas pudeles alus pa-
suhd, — tā 14. Maijā, kamehr tas til kahdus ozumirkus ees-
eek eekschā, tam wairaf nekā 10 pudelu noreemšs. Pahw schahdu noti-
kumu tas wairs newar zeest klusu, un fahk to saweem kungeem isfekt.
Wisi newar pahw scho deewagan dihwaino fahdšibu isbrihnitees, jo
neweena zilwefa nebija tai brihdi us celas manihst, tur garam eijot,
un tomehr pilnahs pudeles, to til preeksch pahri minutehm no kantora
ratōs elika, bija it ka waj uhdeni eegrimufschas. Otru deen', 15.
Maijā, tika kahds paflepens waktneeks nolikts, kuzam bija saglšs
ja-ustraga. Tē, par brihnumu, waktneeks mana, ka pahris pudelu
isfretj no alus kastes, kura us rateem atrodahs, bes ka buhtu kahdu
zilwefu manihst, — un drihs atfal wehl kahda. Waktneeks nu ari do-
dahs pee rateem, un eeranga kahdu masu, til-ko 6—7 gadu wezu
puikeli, kas aishweenu pudeles no rateem makarē ahrā, un otrs leelaks
sentus, tā no 15 gadeem, tahs atkal wehl tahs. — Sagens lihds
ar sawu pahlihu tika nokerti un us polizeju aishwesti, tur nu sawam
pelnitam sodam wis ne-ismuks. — Kesh, tā jau no pat masatnes
dāšču wezaku behrni mahyahs scho eeshitahmo welna slunsti, faga
darbu. — Mihlee wezaki! Kuhpejatees jelo no wisas firds par sawu
behrnu godigu usaudhsnashannu. — tad Jums ari nebuhs kauns un
negods no saweem behneem japeedšihwo. Mahzeet teem labaki ti-
kumibu un kristigu dšhwi pahst, — tad preeks un gods buhs Juhpu
goda-alga par kreetnu darbu, un Juhpu behrni jutifees wisu sawu
muhschu laimigi un Juhš mihšes un zeehšs lihds pap kapa malai!

Is rakstneezibas lauka.

(Gefuhhts.)

Wiseem teem Latweefcheem, kas grib pee augstai skolotu kau-
schu kaptas peesfahitees un ir pafesfahs draugi, waru zaur scho
kahdu jaunū, teizamū grahamtu eereht un ar labu firdu apsu-
uflaweht, proti to derigo „laika grahamtu“, kas nekad weza nepaleek,
neš ari winas faturs un bildeš un padomi nekad newego, neš ari
foruhšē, un to nupat no Leepajas dabuju peesfuhitu, ta ir: „Sieš-
laka Latweefchu Kalendaris us to 1886. gadu“. — Kalendaris
daku (24 lapas) atrehkinot, paleek laschannai un prahta zilaschana 93
lapu pušē ar bildehm pastarpās. To bilšu ir kalendarim topā 16,
proti 3 leelas kalendarim preekschā, un 13 eekschā, rakstu siarpā. —
Pirmā bilde ir slawenā Dr. A. Wielensteina fga, kas ir Dobeles mah-
zitajs un Latweefchu draugu beedribas presidents. — Otrā bilde ir
Kriščahna Waldemara fga, kas ir Keisarifahšs Kreewu turgoshannas
fugneezibas beedribas sekreteeris, Maskawā, un treshā, leelaka bilde
nosihmē pirmo paganu trishschannu Ižskilles bānijā, pee Mihgas, 1186. g.
gadā, kas nule istaifa pilnus 700 gadu, kamehr tas ir notijis. Bil-
dite ir loti loščā, kas rahda, tā bistlapa tehws Meinhardis kristi vi-
mos paganus Ižskilles bānijā pats ar sawu roku. — Tai stahstu un
derigu padomu laschannas dāk, kas topā derigu grahamtu istaifa,
atrodahs schahdi laschumi: „Pehteris Marigš“. (Kahda semmeeka dehta
dihwains peedšihwojums, ar 3 leelahm bildehm). — Tad: „Joki“. —
„Mihlesta nemelle sawu paschās labumu“. (Stahstis). — „Stahstu no-
flehpumi“. — „Eterijas wimees“. (Stahstis). — „Wihs meh-
neš“, ar 3 bildehm. — „Siti un niti“. — „Reihsti deewi“. — „Tu-
raidās jaunawa“. — „Derigi padomi“. — „Ihš dšihwēs raksti“ pahw
schēem 3 kreetneem tautas wihtreem: Dr. A. Wielensteinu, Kriščahni Wal-
demaru un pahw Kriščahni Kalniņu, kas nule miris. — Tad: „Pirmā
paganu trishschanna Ižskilles bānijā pee Daugawas, Rihgā, 1186. g.“
— „Polititšs atkats“, ar sešchahm bildehm, proti: Rihju Keisarū fa-
nahschāna Stenawitschā. — Pringis Friedrichs Kahelis. — Kreewu
waktis. — Generalis Gordons. — Mahdijis. — Alwelands, jaunais
Seemel-Amerikas presidents. — Tad nahk: „Schis un tas“. — Gra-
matai ir raibi krahšōs waktis ar bildi. — Wisas schis mantas
tai grahmatinā makfa tikai topā 30 kapeiku. Tahs 3 foshahs, leelahs
bildeš ir ween 30 kapeiku wehrtās, tā ka wisi stahsti un apraksti un
padomi u. t. j. pr. ir tihri par walti. Schis Sieelaka Latweefchu Ka-
lendaris us 1886. gadu ir dabonams un pehrams Leepajas apah-
nes eedshwotajem — paschā Leepajas pilshētā, G. L. Zimmermanā
grahmatu bodē, pee wezā turgus plahšā, Wej-Leepajā. Zelgawā tas
ir dabonams wisās grahmatu bodēs. G. F. S.

Mihā snabischa dehl. Winu swebtdeem Zelgawā, ne-tahš
no Dobeles wahrteem, pee kanahla malas dabujahm redseht jozigu
flatu. Kahds wihrelis pa makti ween gribeja us galwu kanahla
laiftees eekschā un noslihinatees, un proti: tikai tamdeht ween, ka
seewa tam nedodot nauđas, ar to snabiti nopirktees. Seewas luh-
schannahs un raudaschana bija wiša par walti. Wihrelis palika pee
fawas apneshannahs, un palaban jau laidahs uhdeni, kad seewa
raudadama tam fauzja pakaf: „Wihrin, neshihzinajees; dšer snabja,
zil ween gribi, — es aishmakfashu!“ Us reisu bija wihrs no kanahla
nost un seewai flahš, kura nu to laipnigi pawadija us sšenki. —
Man domahst, ka kanahla tas tal labaki buhtu dabujis flahšes at-
dšefē nekā schēki pee brandwihna glahšes, no ka dšehrajs nedad
newar atdsertees.

Gefuhhtjums. Zelgawā nezil deenu atpakaf redsejahm it jo-
zigu, bet tā wehlaf israhbijahs, ari swarigu atgadijumu. — Zeen.
lastitaji, kas Zelgawas eekschitigu pahrfahgajufshi, buhs ari eewehro-
juschi, ka bes tahm dahrsu prezejhm, kas no laukeem, waj ari no pil-
shetas apgabala dahrneekem wesumeem teek ewestās, un tapat ra-
tōs pahrdotas, — žiteem dahrneekem ari wehl pastahwigi andešs
galbi preeksch sawu raschojumu islihschannas un pahrdoshannas ir no-
stahbiti, un paleek katrs samā weeta. Bet schis peewetoshannas
naw wis par walti, — par tahm ir jamakfā pirmā nama ihpafschne-
kam par to ruhmi, kas atrodahs wina robeschās, proti us trotuara
jeb fahju eelinas gar paschu namu waj bodi, un tad wehl ihpafchi
tirgus eeneemshana nomneekam, tā fauzamā stahwinauda jeb turgus
tulle. Kā daudseem, tā ari man, scho rindinu eesuhhtitajam, ir tahds
andešs galbs, un atrodahs eekschitirgus fuhri, pee Schenewiga fga
wihnuscha. Tē nu es andeledamēs redsu turgus eeneemshannas nom-
neeku eijot garam, ustrunaju to un jautaju, arig wihsch nesaneems no
manim gada-makfu par galbu (man jamakfā turgus nauđas 14. rubli).
Sinams, ka nehmejs bija gatams; bet kad nu pehrn es nauđu biju
eedewis bes kwihtes, un otrā deenā man atkal kahds no nomneeka
fuhthits otrs nauđas prahtajis usmahyahs, tad schoreis pagebreju
kwitangi par nauđu; us to dabuju atbildi, ka kwitangi wehlak dabu-
schot. Sinams, ka es atkal atteizu, ka, kad buhs kwitanzis, tad
nauđa. — Un to domajet, kas nu notifahs?! Nomneeks atfauz
tirgus komisaru, tas leek weenam no muitineekem jeb turgus nauđas
eenehmeem atfaukt fraktš-suhrmani, krauj manu galdu ar wisu preji
un schuhplahde ešofcho nauđu us rospufku un brauz projam pee pil-
shetas waldes, — bet tur galds neteek nemis preti; nu brauz pee
rahtufsha, — bet ari tur ne-atrod preti nehmeja; nu dodahs us po-
lizeju, — bet — tawu piki — turi ari teek atrahditi. Tā nu
mans galds bija zefojis no pulstēu 11eem lihds trijeem, un teek nu
atwests atkal atpakaf un pagehrehšs no manim, to fanemt. Pro-
tam, ka es nemoš neutos, us to buht peespeeks, jo redseju sawu
prezi iskaištu, famaititu un sawistufschu, — taphz jau bes fahdšes
atlihsdes to newareju darht. — Fuhrmanis nu fahschdeja mana
galda preekschā us rospufkas lihds pusdeeni otrā deenā; tad galds
usnehma atkal otru zefoshanu, proti us rahtufsha plazi. Tur nu
fuhrmanis tika atkaištis, un nabaga galdušch nemšs mozibā ar schuhp-
lades umuhlfeschannu; us turgus tas komisaram nebija ideweēs, —
bet teitan pehz daudš puhlineem tas to pahpehjis. Nauđa tika is-
nemta; galds palika turpat, lihds pehz pahri deenahm mani aizinaja
pee pilshetas waldes, kur mani peerunaja, galdu nemt ahpafus, un
fahzija, ja es gribot, tad warot pahw notikumū fuhdselt. Ari kahdu
bischki nauđas atdabuju. Tagad, sinams, leeta eet tahlak. — No
domajet, zeen. lastitaji? Kad nu weenam jau no 14 godu pastah-
wofchi andeledamam dahrneekam, kam turklahst wehl pahscham sawi
grunts-gabali pilshetas robeschās, tahds jozeklis bes cemefla war us-
brukt, kas tad nu gan lai nenoteek ar to tahlens atbraukufschem
fweeschineekem, waj ar nabaga olu un fehnu feewinahm?! — Re-
dšes gan, kas mums beidsot isnahks. J. Jeschewigš, dahrneeks.

No Zelgawas apfahrtines. Atbilde. Zeen. redahziji lai-
lufšu, atwehleht ruhmi schihm rindinahm: Behz S — nis fga domahm,
kas, ka 20. nummurā lasams, gahjis pahrliezinatees, tā kasarmās sal-
(Skatees peelikumā.)

majora atraitne. Schai bija orinas pirksta gazemā un sawads la-
fats, kura tā allahs eestahs. Wina blakam turneeks dšhwoja. Wet
wisu eewehrojamaidā schi nama eedšiwotajis bija kahds wezšs Jgau-
nis, Janis Altas. Wihsch, jaunš buhdams, bija tā matrosiš Sabnu
falu atnahjis, — bet wehlaf tā stengahwis ar labu nauđas krahju-
minu, daudš peedshwojumeem un druku islihtibās atgreesees atpakaf
fawā dšimeneš. Mehš, sehni, pahw wina dširdejahm daudš un da-
schabi fahstam, un ari to pastahnu no waiga. Ar melnu miziti galwā
to allahs redsejahm bānijā. Wet tas tad ari bija wifš.

Tē reis seem' lahda Krona swebtdeeni mehš srehjahm pa upi
ar slidahm. Bija loti aukstis. Mehš, tā nabaga kauschu behrni, gan
bijohm pee pilnas wefelibas, un seedejahm tā roses, — bet muhsu
apgehrbs bija nezejis. Tamdeht nekahds brihnumš, ka slidneeku scho-
reih bija mas. Tikai es un mans draugs Talinsch us ledu eeradamees.
Ari muhs aukstums pahrnehma. Tamdeht es usmudinaju sawu draugu
us ftreeschannas; jo tad paliks siltaks.

Talinsch bija ar to meerā, un drihs mehš mehrijahm sawu is-
weihšu ftreeschannā ar slidahm. Es jau toreis biju goda fahrigs, un
tamdeht puhlesoš, zil waredams, lai pahrspehtu sawu draugu. Man
isdewahs winam tikt garam pee W. fga nama. Ahs 4 wihsch bija
man pakaf, tē ledus sem manahm lahjahm isbeidhahs un — es eeweh-
los uhdeni. — Tē bija leels ahlhahšis. Laudis bija ledu islawufchi
preeksch pilshetas ledus pagrabeem. Uhdens, kaut gan fala, wehl ne-
bija aifalish. Mans beedšs, redsedams, ka es peepeschi pafudu, puhle-
jahs, man glahbt, no nahwes breefmahm. Winam tas ari isdewahs.
Zaur zaurim slawu wihsch mani iwilla is aultā kapa. Mani lozekli
wehl bija pilnā juschana.

Es fahweju, trihdams aif aukstuma, ar plifu galwu blakam
sawam draugam, kas ari bija pahrbihsees. Mums nebija laika, pahw-
domahst, kas nu darams. Tē fahda balšs no W. fga nama atkaneja:
„Nahzeet ahtri schur! Tē Juhš wareset fahilditees!“
„Nana masajā pusē Altas stahweja. Winam bija farkana mi-
zite galwā, un rofā garšch pihpis. Tas meta mums ar roku.“
Schahdai umudinashannai paklawfjahm. Sirmahwis muhs weda
zaur masu, aukstu ganči, lihds kamehr atneedsahm wina istabu. Pehz
muhsu toreisjahs pahrschannas istaba islihtahs loti loščā. Augstōs
logus, zaur kureem warja pahrsfahit pilshetu, juhru un luhgus, kas
tani bija eesalufchi, gardeeni puhstloja. Tahlak istabā atradahs: we-
zās modes istabās leetas, podu frahšns, gulta, un uf plautneem pee
feenahm bija nesfahitamas fshas leetas noliktas. Schis wihsch bija
fakrahjis zekodams. Zif daudš reisahm ari wehl wehlaf weho Altu
ne-ahmefeljahm, zil daudš reisahm ar leetu preeku pa wina ishleekahm
nekrahmejeem, tadšču winas galu no gala ne-ihpehtjahm. Un to
jau ari newarejahm paspeht. (Turpina wehl)

Drupas un druffas.

Leelakahs wahtes.

Stahla, ka leelakahs wahtes atronotees Anglijas alus bruhchōs.
Tā par peem. pahstamā portera bruhš no Barkleja, Perkinsa un
beedta ešot wahtes, kuras warot faleet 864 tubst. pudelu. — Wi-
nes muzeneeks Schitlis bija 1878. gadā islihs Paries isfahde wahi,
kura wareja faleet 101 tubst. 860 pudelu. Wihsch dabuja par sawu
mihigo trauku prehmiju jeb goda-algu.

Behzeju mihkla.

Sazereis G. Wolffs.

kaif	nahš	fi	ma	pee	es	ar'	tab
no	li	dšes	jau	pa	tah	ar'	nu
au	hu.	ar	teu	nu	mi	ju	lat
war	schu	bu	zi	nu	pirms	schā	fchi
zil	hahsch	schu	Wis	preel	mah	wi	fi
fa	mah	tew'	pee	gi	stah	pa	ju
janu'	na	zew	di	fa	bet	ta	gal
ti	laif	pa	dšf	fau	ta	we	ij

NB. Saturs ir mihkla, kura ori ja-usmin.

(Waminejums 23. nummurā.)

Wahrdū mihkla usminejumi.

(Stat. 19. nummurā.)

1) Seene — Ne — Semene. 2) Gali — Leja — Galileja.
3) Walde — Mars — Waldemars. 4) Kahrs — Daba — Kahrsdaba.
[Wahrdumjehs: Jacob Steinberg, Džijas Kahrlisfahšs (1. un 3.); Sitalina Sahmas,
Jeshaneeks (1., 2. un 3.); Paul Kugelberg, Zelgawā (1.); Jahnis Dindur, Zele-
gawā (1., 2. un 3.); Kristav Wanag, Satalis mihgā (1.); Joham Wolmorowits
(2. un 3.); Joham Wihmann, Blankfētē (1., 2. un 3.)]

dati isriško balles, isflauſahs itin tā, kā tad tas ne pawisām nedrihktetu buht. Ja pehz wina prahta tas naw pareisi, tad winsch warea la-bakti luhgt augstajai waldibai, lai to ne-atsau. Bet tas jau wairak reisu ir notizees, ka kasarmās isriško teaterus un balles; tā par peem. 16. refermas bataljonā, titlak Jelgawā, kā ari Leepajā, ir balles wairak reisu isriškotas. — Jelgawā isgabjuſcho gad' isriškoja kasarmā teateri un balli, kur bija usluhgti daschi augsti weesi, kas wehlat Kreewu awiſe daudš pateizibas isfazija ofizeereem, kā ari saldateem. — No Leel-Swehtes ne-efmu, un tamdeht pahr turenēs notifumeem ne-sinu nefa faziht. — Juhs, S. — nis lgs, gan laikam gribejaht, lai saldati eetu Krogōs islustetees? — Nē! Krogōs noteekahs gandrīh katru reisi pluhſchānahs, — bet kasarmās, pēe saldateem, wiſs eet itin godīgi. — Jhgnums un ſchehlums pateesi pahraem katru saldatu, Juhsu rakstu lasot. Juhs domajeet, ka saldati buhtu atſchkierts no wiſas zilwezes, til pat tā telſchi! — No ſaweem wezakeem un radeem gan eſam, mehš saldati, atſchkierti, — bet ne wiſ no wiſas paſaules. Pēe saldateem ikftram lihſ pulſten ſeem walarā atkauts ee-eeet, — un ja tur balle ir bijuſi, tad tā ari no waldibas bija atkauta; tamdeht ari neweenai par to naw jakaunahs, ka tur ir bijuſi. Waj saldati naw tahds pat mahtes dehlis, kā kaut kureſchi jits?! Daschi ne-kaunahs pēe zeetumneekem eet, kuri ir tak kauna darijuſchi, un Juhs gribeet to par kaunu uſtrahdiht, kad kahda jaunawa ar tehwijs far-geem, tas ir ar saldateem, parinā waj padanz! — Wehl Juhs bi-jaht rakstijūſchi, ka saldati uſlaiduſchi kahda jaunawai ſliktu ſli- midu. — Warbuht! Bet no ſawas pufes Jums aplēzinu, ka saldati ir ſkaidraki no ſlimibahm nekā daschi wafas zilweki. — Weidſot Juhs rakſteet, ka kahda jaunelle tituſi no saldateem 3 deenas ap- ſlehta. — Wl, tu leelā, waronigā ſchinetu kule! Saldats apſlehti eekſch tewis trihs deenas jaunawu, — jo žitru tak saldatam naw weetas, kur jaunawu apſleht.

Rahds saldati.
Redakzijas pēelimejums: ſchi atbilde, kā mums leekahs, muſu koreſpondenta wahrbus titai war apſiprinah, ka godigahm jau- namahm ne buht nepēeljahs, ſafarmās eelihst waj tur pēe bollehm nemt dalibu. Ari ſkolneki, kas no laukeem pilſetu ſkolās eestahjās, ir „no ſaweem wezakeem un radeem atſchkierti“, un tomehr tas buhtu loti nepēeljahigi, ja godigās meitas ſkolnekus apmelletu. „Kahda sal- data“ jautajums: „waj saldati naw tahds pat mahtes dehlis, kā kaut kureſchi jits?“ itin nefa nepeerahda; jo tahds pat mahtes dehlis ir it- lats zilweki, — bet jaunawu, kura turetu par atkautu, pēe ikftra mah- tes dehta eet, mehš uſluhkojam par lihderigu ſeewiſchi. Tapat ari ſchēnt un wehl jiti daudš negodigaki nomi no waldibas gan atkauti, — tomehr meitinas, kas ſchēntās un tahdās namās wafatos, pēe go- digeem ſeewiſchkeem wairē nebuhtu pēestaitamās. Ka Kreewu awiſe ſafarmās balle tita uſflaweta, tas ari it nefa nepeerahda. Latweeſchu laikraſti, zil mums ſinams, to nekad naw darijuſchi, — un muſu lapa — droſchi nekad nē! — S. — nis lga pamahjāſchānahs, kuras tas dewis minetahm jaunawahm, ir itin pareiſas, un žeram, ka tahs nepaliks beſ ſetmes.

No Uſſineem raksta, ka tur ſtarp pēerno un ſchi gada pawa- ſaru bijuſi ſchahda ſtarpiba: 1885. gada tur jau laſtigala parah- dijuſees 8. Aprili, lai gan til waretam pirmajās deenās eedſchodaju- ſees, un dſegufe jau pilnigi kufuſi 15. Aprili. — Turpreti ſchogad tur dſegufe jaktuſi kufot til tā ap 1. Maiju, un laſtigala titai pehz 1. Maija uſnehmufi ſawu meldiju ſafakajās birſlēs.

No Borminides pagasta. Minetās pagasts peeder no ſe- neem laikem teizamai ſchōppingu gimenei, kuri weenumeer ir biju- ſchi ſaweem apafſchneekem labi kungi. Borminides kungam ari peeder Greiersdorſes pagastē. Abi pagasti ſawas mahjas par dſintu eepirkuſchi un kreetni tikufchi uſ preekſchu, jo ſeme teem laba un pirk- ſchānahs ženās mehrenās. Katram pagastam ir ſawa ihpaſcha pagasta walde un pagasta teeſa. — bet abeem pagasteem kopā paſcheem ſawē ſkolās namā jau no ſeneem laikem, kura uſtureſchāna dſimilkungam il gada lihſ 500 rubl. maſkā. Lihdſchinigais ſkolās namā ir loka ehka, kas jau labi nowezejufees, un tamdeht pagasti ſahka domaht uſ jauna ſkolās nama zelſchānu. Lihdſchinigais ſkolās namā ir pa- gaſta weenā galā, kas til pagasta daſchahm mahjahm pa rokai, tur- pretim leelakai pagasta datai attahſtu. Tamdeht wiſi newareja ween- prahtigi weenotees, kurā weetā jauno ſkolās namu zelt. Agrakais pagasta wezakais ar maſalo pagasta daku gribeja wehl to paſchu wezo ehku iſlahpiht, un tad til pehz ilgateem gadeem zelt jaunū, — tur- pretim tagadejais pagasta wezakais lihſ ar maſo Greiersdorſes pa- gaſtu paſtaſweja uſ tram, ka ſkolās namā jazel pagasta widū, tur, kur dſimilkung 6 puhra-weetas ſemes pagastam atwehlejtē. Nu iſ- zehlahs aſi ſtrihti paſchu mahjās, kas wehl tagad — domaju — naw beigufchees. Preekſchjam pagasta wezakajam warbuht ari bija awi- eemeſli, ka gribeja ſkolās namu tai paſchā wezajā ehkā, — bet kad ſkolās wirts walde apſtiprinaja, jauno buhweht jaunajā weetā, tad tagadejais pagasta wezakais, domabams: „to ſchodeem wari padarīht, to netaupi uſ rihtu“, kēhrahš tuhdat pēe darba. 21. Aprili lika jaunajam ſkolās namam pamata akmeni, Bauſlas Latweeſchu mah- zitaja, pilſkunga un aprinka-lunga ſlahhbuhſchānā, kas ir Bormin- des muilſchās tagadejais kreetnais pahrwaldneeks. Jaunais ſkolās namā buhs diwtahſchiga keegeti ehka, 13 aſis gara un 7 1/2 aſis plata. Ehlas buhwe aprehknata uſ 10 tuhft. un wehl kahdeem rubteem. Dſimilkung preekſch ſchihš buhweš dod 3000 rubtu. Buhweš darbu peenehma Grinewēka lgs par 4950 rubteem. ſo- las namā top taiſhts 10 wertes no Bauſlas, ne tahku no ſchei- mes leelješa malās.

No Jumprawmuilſchās. Iſgabjuſcho ruden' tapa ſcheijenes Leel-Kababruſdu mahju ſaimneekam, T. lgam, 229 abhelites loku ſkolā lihſchā, kaunā prahtā nolauſtās. Leeta tagad top iſmekleta Bauſlas pilſteekā. J. R.

No Bauſlas. No ſchi apgabalā awiſes gandrīh latrā num- murā neſs ſinas, — bet lai nu ir atwehleta ari reiš ſina no kahda, kas Bauſtu til pirmo reiš redſejis. Bauſlas apgabalā leekahs buht turigi uſ ſpodri kaudis, — to leezina winu loſchi aploptahs mah- jas un jauke dahri. Bet it ehmzigi parahdahs ſweſchneekam, jo tuwaki tas pēe Bauſlas nahl, winu loti ſliktē zeli. Ja tee ap Leeldeenu beſdibenigi palikuſchi aſi leelā ſlapjuma, tā ka pat kaudis ar bomjeem žemalā ſlahwejuſchi, ratus uſ muſkajeem ſwehdami, un brauzeji lauku malās platus talus, kahjahm eedami, eeminuſchi, tad tas gan naw nekahds brijnumš, jo aſi tahdeem pluhdeem, ka tee mums ſcho pawafar' uſnahja, daudš braukti zeli warea palikt par mahlu ſkrihnehm; bet kad wehl Maija mehneſi, kur zeli pilnigi no- ſchuwuſchi, ne roka neteek zelta, želus ſakopt, un tas wehl nenoteek

aprinka-pilſchētas tuwumā, kur waldſchāna pati gandrīh it deenas brauz ſchos beſgala bedrainos želus, pahr to ir gan jabrihahs. Kā redſeju, pēe paſchas Bauſlas bija ari prahtas granſchu bedras, — tad nu ari materials it tuwu pēe rokas. Kahda ſtarpiba! Jiti ap- rinke it bahgi ſoda ſliktus želus, — bet ſchē neleekahs to ne redſot. Bati pilſchēta ir dewegam jauſā weetā, ſtarp prahtahm upehm, — til ſpodribas ſinā tai wehl daudš truhft. Bauſlai jau no ſen lai- keem laba ſlawā augu dahru kopschānahs ſinā. Dahri gan leeli, un jauſās pafalnēs ſtahditi, — bet loki jau wezi, noſuhnojufchi, un loti ſlikti aplopti, ka no teem, ja daudš, til iſhti iſdewigōs gaddš kahbus augtus war ſagaibht. Dretu, tantš paſchōš dahrišōš jaunus lokus deſtiht, un wezos gabu no gada wairak iſjirſt. — Jo eeweſhrojams ir Bauſlas jauſais pilskalts ar ſawahm ſtaltahm muhea atleekahm paſchā upju juhti. Ir wehts gan, no pilſchētas to ga- balu iſeet un ſcho weetu apluhlot. — Virgus plajis ar eebrauze- jeem bija tā bahſtin pēebahſē, — bet andele, kā rahdahs, ari Bauſkā ſchais grubšōš laikōš neweizahs, un eepirſchāna ſchē jo dahrgaka, nekā daschās zitās pilſchētas. To laikam dara tee ſliktē zeli, kas loti apgruhntina ſraktes pēewefchānu.

* Bahrlabojuums. Tai ſinojumā, 19. nummurā, no „Bauſlas apgabalā“, kur wehſtijū pahr Bez-Saules Reben-Bukultu mahju rijas nodeguſchānu, ir miſejees, — jo to deenu preekſch uguns-grehka naw wiſ kuhluſchi, bet maluſchi tai rija. J. R.

Iſ ſliktēs aprinka raksta „Izgi ſ. St. u. L.“ 12. Maijā: Iſgabjuſcho nedēl pēe Dinaburgas uſ peldoſcha ploſta 2 ploſtineeki (Maſ-Kreewineeki) ſaſtrihdejahs, kas weentahriſchi ar to beidſahs, ka weens eegruhda otu uhdeni, un tad ar ſawu ploſtu brauzā tahlak. Lai gan wairak kauſchu kraſmalā to redſeja, un ari ſlihkona lihſis atraſis, tad tadſchu daudſi domā, ka ſlepkawam kauš meerigi uſ ſawa ploſta wehl jo projam wiſinatees.

Maſ-Iwandē, ka „Gold-Anzeigeris“ ſino, aiſwimu nedēl ſteheſeku ſabrika nodeguſi lihſi pamateem. No maſchinahm titai dſelſcha datas palikuſchās pahrak; ari gandrīh wiſs krahjums no ga- tawahs prezes zaur uguns-grehku ſaſlabdejees. Lai gan wiſs bijis apdroſchinahs, tomehr ihpaſchneekam ſlahde leela, tamdeht ka bijis apdroſchinahs ſem ihſtahs wehrtibas.

No Gramsdaſ apſahrtens, 10. Maijā. Kā leekahs, tad mums ſauſa un loti karſta wafara gaidama. Tagad Maijā jau kar- ſtums ehnā ir lihſi 25 graddeem. Weidſamajās 4 deenās, kur 20 lihſi 25 graddeem karſeja, wiſi loki, ſakōš ſwahyrdōš aptehpufchees, grefnojahs ſawdōš ſeebu wainagōš. — Pēe mums eefahka pirmo reiš lagſbigala pogot 30. Aprila wakarā, — juſtment 14 deenas wehlat, nekā pēhn, — un pirmāis pēhrons eegraudahs pahriſ reišu labi iſhwi 2. Maijā pehz pusdeenas. Tagad wiſa daba ilgodamahs ilgojahs pehz leetuš. — Lai miſkaiš debefu Tehwš dod bagatu wafaru! S.

Iſ Ruzawās. (Iſkaidrojums pahrpatejeem un at- bilde Chr. Schönberga lgam). Nedſedams, ka mans rakſtē „Latw. Awischi“ 13. nummurā no daudſeem, ihpaſchi no Chr. Schönberga lga greiſi tijis ſapraſtš, juhtōš ſprekſš, paſneegt iſkai- drojumu. Chr. Schönberga lgs rakſta „Latw. Awischi“ 17. num- murā, ka eš eſot wiſuš Ruzawneekus nolizis neekā un iſdaudſina- jis par tumſcheem kaudihm. Tas tā nawa wiſi! To titai winsch un daschi jiti tā domā. Sawā rakſtā eſmu titai runajis no leelakahs dalaš, bet ne no wiſeem. To jau ari katrs iſ laſtaju pulka buhs atrahis mana rakſta pirmajās ſleijās, kur tā ſtahw rakſtihtē: „Ruzawā tomehr leelakā daka ſnauſch tumſibā“. Protams, ka titai no ſchihš „leelakahs dakaš“ jo projam eſmu rakſtijis. Eš nemāš neleedſu, ka Ruzawā ari daschi ir kreetni un ſmalſi iſglihtoti kaudis, daschi pahritikuſchi ſaimneeki, un man naw ne prahtā eemahjis, ſchōš apwainot, nedš ari wainigōš aſlahrt, — bet tomehr — kas taiſniba, tas taiſniba: iſglihtibas ſchint pagasta par maſ! Eš wainigōš ari ne-efmu gribejis aſlahrt un kēſiht, bet titai uſmanigōš dariht uſ winu ſmahdejamahm un atmetamahm eeraſchahm. Eſmu runajis ar daſcheem ſchi pagasta prahtigeem wihreem un jaunekleem; tee man apſtiprinaja, ka wini no mana rakſta nejuhtotees apwainoti un neekā nolikti, tayahj ka tee nepeepoy ſmahdejamahs eeraſchōš; ari wini teiza, ka rakſtam eſot pilnigi taiſniba. Turpretim, kas wainigōš, tas bairligš no — apwainoſchānahs un ſoda! Tas, kuru mana rakſta ſa- turs trahpa, ſinams, juſtifees aſlahrtis un uſ mani ſobus trihs; bet tas nedara prahtigi. Rapehž par to žilwekam jadufmojahs, kad pahr winu runā taiſnibu? Un tomehr daudſeem nepatiht, kad teem kahdu peenahumu atgabina, kuru tee nokawejufchi; tas jau weza, paſiſ- ſtama leeta! Mans noluhkē bija titai labs un nahjis iſ pateizigās krahſē, jo man gauſcham nepatihtami ap dubſchu, kad jaſtrahdā pu- ſtukſchā ſkolās iſtahā, eelams leelakais pulkš behninu uſaug neſina- ſchānā. Nau, aiſ ſchahda eemeſla eſmu rakſtijis un mehginajis zaur to Ruzawneekus paſlubinah, ženſtees pehz gara iſglihtibas un ſekot ſaweem tauteſcheem pakal, kas jau atrodahs uſ augſtaka iſglihtibas pakahpeena. — Chr. Schönberga lgs ſaka, ka eš eſot apwainojis, iſſehrnajis, — bet ka eš ari lo labu eſmu domajis dariht, no tam tas nepeemin ne ſilbas. Winsch nonirgā mani, ſawā rakſtā lo pē- ſihmedams manahm „domahm“, kuras winam eſot ſajuhtamas. Eš Chr. Schönberga lgu ne-efmu ne perſonigi, ne ari ſlepeni aſlahrtis, un to ne-efmu ari nonirgajis. Jo kad ſcheijenes pagasta ſkolās buhtu tikufchās un titku peenahigi apmelletas, tad gan ſchē iſſklatitōš ži- tadi. Ka daschi iſnehmumi atrodahs, tas jau naw nekahds brij- numš; tomehr daudſi ſchē peeder tumſonu beedrihā. To Chr. Sch. newar noleegt, jo to jau pats atſiht, ſajidams ſawā rakſtā, ka Ru- zawneeki (ne wiſi) ne-attaiſchahs no wezahm eeraſchahm. ſliktas eeraſchās ſamaitā žilwekus, un behnreem tahs dod kaunu preekſch- ſihmi. Kā tad lai behnri, ſkolā eedami, war atſiaht ſliktahs eera- ſchās, kad tee mahjās, tur leelako laiku buhdami, tahs redš un mah- jahs miſleht? Waj ſkolotajš tad gan nepareiſi dara, kad wezalus dara uſmanigōš, lai behnreem nepeeradina tumſibas eeraſchās? — Chr. Sch. mani nonirgā par „dahriſneku kahdā ſubriti“ un pēe tam ſewi pazelahs, jo tad jau jadomā, ka winsch pats ſtrahdā pa widu,

pa wiſu leelo dahru. Tomehr „dahriſneeks ſubriti“ ſahſt raweht uſchūas, — bet leelais dahriſneeks to eekſta par nekreetnu, kad dahru no neſahlehm tihri. — Tahlak winsch mani (laikam newaredams ſagaibht pehz perſonigi iſdaritā celuhguma) celuhſ, lai eš winu apmelletu. Par to winam pateizōš! — Winsch ir gan brangš žita noſmehejēš, bet pats ſawas wainās nemāš ne-ewecheo. J. R. n.

Nedakzijas pēelimejums: Waj Chr. Sch. lgam jeb waj J. R. na lgam taiſniba, pahr to nekahda ſpreeduma negribam taiſht. Titai tas mums japeſihmē, ka wezās eeraſchās ne buht naw arweenu ſliktas. Daudš wezu eeraſchu, kas Latweeſchu tautai ir par leelu godu, tā par peem., ka nama tehwa ar ſawu ſaimi notura wa- kara pahrtarus, — eeraſcha, kas deemeſhehl tagad titai wehl maſ we- tās atronama. Tapat ari to newaram ſmahdeht, kad Latweeſchi ſawu ſentſchu apgehribus tura godā un toš ne-atmet. Waj labi un ſmalſi mahjīhts wihrs waj ſeewa, kas tahdā ſmutā, un daschu reiš deewāgan dahrgā apgehribā rahdahs boſniſā, jau tamdeht ir ſliktati un maſak iſglihtoti nekā kahdš pūmahjīhts ſehns, kahda nepraſchās meitene, kas pilſonu drebhēš ſaigā? — Tapat pehz muſu domahm ir deewāgan jaunu eeraſchu, kuras ne buht nellahjahs preekſch pateesi iſglihtoteem žilwekem. Zaur labo wezo eeraſchu ženifchānu tauta teel uſtūreta un žilata, — turpreti zaur ne la h g o jauno eeraſchu peenemſchānu kau- ſchu un tautas iſglihtiba un turiba neweizahs wiſ, bet titai eet uſ leiju. ſtarp jaunahm un wezahm eeraſchahm ir til pat labas, kā ari kaunas. Tahš labahs buhs patureht, — tahš kaunahs nepeerem. Bet tamdeht ka eeraſcha weza, tamdeht wira ne buht wehl naw ſmahde- jama. Žitadi wiſa Latweeſchu tauta buhtu ſmahdejama. Ar wezo eeraſchu ženifchānu ari ženitjam ſawus ſentſchūš un ſawu tautību.

No Balangās raksta, ka tur ſwentajās upēs grihwa pēe jaunā kugu pēebrauſchānahs tilta topot iſchakli un nopeetni ween ſtrahdahs; gribot ſcho tiltu drihš pagatawot, lai wehl ſcho wafar' wa- retu kugofchāna ſtarp Palangu un Leepaju — pa juſru — eefahktees. — Zaur ſchahdu kugu brauſchānu ſchurp un turp, ſinams, Balan- gās meeiſtiſch plauktin uſplaukš, un Palangneekem buhs weegla aiſ- taphchāna uſ Leepaju un atkal apafat par mehrenu kahku.

No Leepajas. Dſelſſeetawas ihpaſchneeks Struppa lgs, kahdu jaunu ehku pabeidſis buhweht ſawā grunts-gabalā, iſrihloja meelaſtu, uſ kuru tas wiſus ſawus ſtrahdneekus celuhſda. Weens no weefeem, preekſchſtrahdneeks Jankowſkis, ſahtijis un meerigš žil- wekš, jau agri no goda-meelaſta aiſgahja, pawadihts no trim žiteem ſtrahdneekem, lai dotos uſ mahjahm. Kā wina beedri leezina, tad Jankowſkis aiſeedsams ne buht naw bijis pēedſehrees, — jo winsch jau tā-ka-tā nekad nebijis ſtipru dſehreenu miſkotajš. W tā ſautā ſetlera kalna ſchee ſaſtapahs ar leelaku pulku ſtrahdneeku iſ dſelſezekā ſalaboſchānahs ſabrikas. Iſ wehl neſinama eemeſla kau- ſchānahs iſzehlahs; naſchi tika nemti talkā; trihs no Struppa kau- dihm pabehdſa, — bet Jankowſkis tika pahrwahrehts, noſweekš gar ſemi un ar naſcha duhreneem galwā un meeſās, kā ari zaur ſi- teenu ar kahdu ſmagu dauku par galwu tā pēfauts, ka winsch ne- dſihws uſ weetas palizis. Laudareem ar to wehl naw bijis deew- gan, ka to nonahwejuſchi, — nē, wini to ari wehl aplaupijuſchi, jo no wina nedēlas algas, lo tas nupat kā bija dabujis, un kuru iſ- dot, tam nekur naw bijis eſpehjamš, nekā pēe wina wairē ne-at- rada. Nonahwetais, Latweitis no dſimumā, bija 22 gadu wezē. Winsch aiſtahj mahti un mahſu, kuru apgahdneeks tas bija, un kas tagad nu paleek beſ wiſa atſpada. Winsch bijis, kā „Eib. Izga“ rakſta, godigš, taupigš, ſtrahdigš žilwekš, kas nekad nedſehriš, un gandrīh wiſu nedēlas ſeknu patehreis ſawejeem preekſch uſtura. Wina mahſas 12 gadu wezais dehlens apmelletis ſkolu uſ wina maſahm. Eſot gruhiti domajams, ka winsch, no til maſ beedreem pawadihts, buhtu eefahjis ſtrihdu, — bet jo wairak eeredams, ka te notizis praſtš, negehligs uſbruzeens, kas tā žeramš, beſ ſawa no- pelnitā ſoda wiſ nepaliks.

Wisjaunakahs ſinas.

Pēhterburgā, 19. Maijā. Keiſara Maſeſetes lihſ ar Trona- mantineeku un žiteem augſtajeem Wehneem wakar pusdeenā ſweiki un weſeli pahrwauſuſchi Gaſchjānā.

Berlinē, 30. (18.) Maijā. Leelſirſš Wladimirš ar ſawu lau- lato draudſeni wakar wakarā ſcheit atbrauzā. ſchodeem agri leelſirſš apseemoſa keiſaru Wilhelmu, kas drihš pehz tam atkal apmelleta leel- ſirſtu. Leelſirſš lihſ ar ſawu laulato draudſeni mehma dalibu pēe kei- ſara ſamilijas meelaſta un ſchodeem aiſzejoja uſ Pēhterburgu. — ſchei- jenes perſonahm, kuras no Bulgarijās ſiſta apbalwotas ar nopelna- medakeem, nekita atwehlehts, ſchōš medalus mehſabt, tamdeht ka ſiſtam Alekſanderam, kā nepaſtahwigam waldineekam, ne-efot teeſbas, dahwi- noht ordeemš.

Venedigā, 30. (18.) Maijā. Koleera ſehrga ſcheit peenamahš. Wakar ſaſlima 33 perſonaš, no kurahm 21. nomira.

Wehstules un atbildes.

- 1. Ju. B. lgam: Newaram iſſeetaht.
- 2. G. S. lgam: Rakſis gan parahda Juhsu labo ſirdi, — bet tomehr to newarejam uſnem, tamdeht ka leeta nedroſcha. Uſ eewainotā ſuhdſibahm tadſchu newar palaiſtees. Paſchi jau ne-efet redſejuſchi.
- 3. A. R. } Igeem: Nahkoſchā nummurā. Pa datai dabuja hm
- 4. J. R. } pehz redakzijas ſleghſchānahs.
- 5. G. F. S. }
- 6. E. Igeem: Burtu, kā ari lehzeju miſku mums jau pahrak deew- gan. Žitas, ja derigās, uſnemſim. Katram atbideht, naw eſpehjamš.
- 7. Kahrliſchu Zehkaba lgam: Kā buhſeet jau loſijufchi, iſgab- juſchā nummurā paſneedjahm rakſtu pahr labu meſchu kopschānu, kas derigi druhweereem, un tad nu Juhsu rakſtš ſchāi ſinā nekā jauna newehſta, tad wina pirmo daku nenodrukahm, bet gan labpraht paſneegſim nahkoſchā nummurā to otro daku, kur Juhs ſawus iſmehginajumus apraſteet pahr abholinu ſem meeſcheem, jo tad pelna, ka to eewecheo.
- 8. B. R. — ga lgam: Newaram iſſeetaht, tamdeht ka naw ritigi ſa- ſahdita.
- 9. J. Kr. lgam, B. — lē: Newaram iſſeetaht.
- 10. K. Gef. — ka lgam: Mums nekahda ſinojuma, to Juhs mums eſot pēefahtijufchi, naw ſinama. Laikam gan paſudis.

*) Muſu žeen, koreſpondenta iſbrijniſchānahs pahr Bauſlas apgabalā ſiſtajeem zeekem ir itin pareiſa. Turpretim Bauſchneeki brijnahs, ka wini želus ſmahde, jo wini toš tura par loti labem, tamdeht ka tee eerauſuſchi, toš ar Reihu žeeem ſaliſdſinah, kuri, ſinams, ir ne-apraſtami ſiſti.

**) Tas gan war buht, ka muſu žeen, koreſpondents, tas ir ſlawens augli dahru topeš, Bauſlas dahrišōš daudš wainu atraſis, — tomehr ir paſiſtama leeta, ka Bauſchneekem augli loti žaurmehta pa gadu eemeſs lihſ 20 tuhft. rublu. Weh.

Basnja un skola.

Muhfu tijibas beedri Sibirijs.

(2. Turpinajums.)

3. Aisfuhititee nofeedsnieki.

Kas tad tee par laudihm ir, tee Sibirijs Luterani, ko tur pa weenam waj masds pulzinas kopā atrodam? Tee ir aisfuhititee nofeedsnieki. Wineem te fods ja-izjeesh, kas likumigi noteikts. Dascham ir weeglata dshwe, — dascham atkal japuhlejahs kalna raktawās. Shi gadu simtenu pirmajā pušē esot libds 5000 Luterana tizigo nofeedsnieku aisfuhititi us Sibirijs. Daschās weetas ari ronami brijhwi laudis. Tā Tobolskas draudis 1860. gadā starp 329 draudis lozleem skaiti 257 nofeedsnieki.

Zil daudis posta un behdu naw apstrahpeteem Sibirijs jazeesh! Wini ir tahku, koti tahku no dsimtenes, kur tee weeglprahfiga wihse niginaja kahrtibu un likumus. Te dshwodams, daschā nemas nesa- juta, kahdu labumu dsimtene winam dob. Tur tam ir laifs, to wisu pahrdomaht, fajust. Tur winsch atshist, ko te ir minis ar kah- jahm, — faprot, ko zaur pascha wainu te ir niginajis, neewajis. Zil daudis nostumshchānu tur naw sirdij ja-izjeesh, ja nofeedateem kautineem zeeta firds eesahl tapt mihksta. Ko wini tur tahlaja semē atrod? Kahda nahlotne winaus tur fagaida? — Nu, preeziga jau gan nē!

Dascheem no nofeedsniekiem, kas teel aisfuhititi, eerahda par dshwes weetu pilshetas, fahdschas. Te atfuhititeem ir daudis kas fweesch, kā: gais, fadsihwe, darba buhschānas, un ari waloda. Wineem nekur ne-ustiz, — wisur tos niza. Aisfuhititeem nekur neparahda laipnibu un zeenishchānu, kā mehā faweeem fweeschneekem. Tur ar wineem, kā fweeschneekem, noteel zitadi. Ikwens tos pas- shist par laudihm, kas godu un zeenishchānu saudejusch; tamdeht winaus pawisam fawadati, ar niginashchānu usluhko. Tā aisfuhititeem jaunajā dshwes weeta klahjāhs. Tahdu niginashchānu zeeshot, waj- jaga amatneekam pilshetas, strahdneekam atkal us laukeem mekleht darbu. Darba dweejš naw ne buht laipns pret faweeem strahdneek- teem. Waj tā pelnita maiste naw ruhhta?

Bet nupat mineto kautinu juhs ir tadshu labaks par to no- feedsnieku, kas nofeedati pee kalna raktawu darbeem. Wini ir tad- shu kaut zil nezil brijhwi par scheem. Birmejee war pehz paschu wehleschānahs, — sinams, ja-eeewehro nofajijumi, preechshakti, — eegrosht fawu dshwi. Tee wehl war zaur tikschu strahdashchānu un tshaklumū ustahst jaunū ligshian, kas tad wineem pa datai atlihd- dsina to, ko pasaudeja. Bet zitadi tas ir ar laundareem, kas strahda kalna raktawās. Scheem jastrahda grehti gadu no gada, no agra rihta lihds wehlam wakaram, un arweenu sem usraudshbas, lehds eeslehgteem. Ja ustraugs labš un nofeedsnieki kreetni uswedahs, tad dascha atweeglinashchāna zerama. Bet ja ari tee, kas strahda kalna raktawās, bada drusku brijhwi, un drihst dshwot fawds ihpashchōs dshwolkōs, tad tas tikai war buht tais mas nafts stundās. Pat fwehtdeenā to teem ne-atwehle; jo ir pashtama leeta, ka raktawu darbi ari fwehtdeenās teel turpinati. Kaut nu ari ustraugi buhtu laipni un grehto juhu druskin atweeglinatu, tadshu scho nofeed- nieku dshwe ir koti behdiga, wifai nabadshga. Winau alga par meh- nes ištaija 80 lihds 150 kap., — warbuht ari drusku wairaf, — 2

pubi miltu un daschās mahzinas putrainu. Turpreti dshwolkis, malka, apgaismoschana, drabnas, — wahrdu fakot: wifas dshwes wajadshbas — wineem pascheem kopā apghada.

Tikai tad, kad to wisu kopā apdomajam un apzaram, wa- ram isteni pahrelezinatees, kahds darbs Sibirijs mahzitateem, schijs masahs draudshes ustureht un aplopt. Zil daudis ar paschās draudshes lihdsleekem wineem tas paspehjams, to jau tagad itin skaidri faprotam. Leelākā data ir draudshes lozleekem jau nepaspehj nemas, waj tikai wifai neezigu artawinu preechsch barnizas buhwes peemest, kaut gan ikweens wehlahs, lai usjeltu Deewa namu, kur tad waretu atraft fawu paschu patwerfmi.

Pahrelezigā nabadshba un isfamishchānahs nofeedatos preechsch, daudreis us netaisnu wihst dshst peknu, un padotees netiklibahm. Tā wini nonahf postā un paschschānā. Tomstas pilshetas Luteranu draudshē, kas lihds 140 dwehshchem leela, dshwojot kahdi 20 ahr- laulibā. Waj muhsu krestiga basnija tahdu nebulshchānu war pazeest? Waj wina us to meerigi noluhkosees, un nekaros tahdahm nebulshcha- nahm pretim? — Bet schai leeta zihnitees, tikai dwehshchu gani spehj, kas ne-apkudami eet nomaldijuschahm awihw pakaf, un draudse, kas gatawa, atraftos atkal fawā klehti usnemt, un no jauna winaus ar mihlestibas un tijibas rokahm apkampt. Japateizahs Deewa schel- lastibai, ka Sibirijs pilshetas daschi Luterani dshwo, kas tijibā un mihlestibā ir stipri. Tee, fawam Kungam par godu, palshiduschos brahshus lahprahst usnem, un wineem patwerfmes weetinu fagahda, kurā tee isteni meetu war atraft. Bet mahzitaju gan tur truhst, kas usfur scho mihlestibas uguni pilnā sposhumā un gahdā, lai ta nekad ne-idsseft.

Tomstas un Tobolskas pilshetu zeetumos nofeedsnieki, kas no- teefati us dshwoschānu attahstōs widds, waj pee kalna raktawu dar- beem, ilgaku waj ihfaku laiku notup. Zil daudreis nenoteek, ka daschā no wineem te pehdigo reisu dsird mihligus pamahzishchānas wahrduš, — un ja ari ne pehdjejo reisu, tad tadshu us ilgaku laiku. Naw wehl isdwees, preechsch schim abahm pilshetahm ezelt ihpa- schu mahzitaju. Te redshams, zil grehti dascham i muhsu tijibas brahshem klahjāhs. Tikai weenreis gadā Jkutstas mahzitajs ap- melle schos kautinūs. Winau pahraf leels ezirknis. Kahdās 16 daschadās weetas winam ja-usmeklē fawi jehrini. War jau noprast, zil reti sehla, kas kriht zeetā firdi, neis anglus. Wehl skaidri ne- mah naw isprotams, kā tahdai behdigai buhschānai waretu dariht galu. Domehr zerehim, ka ar laiku isdofees, atraft lihdsleklus un ze- kus, kas buhtu pehz Jesu mihlestibas pilnahs firds: „Es biju zee- tumā, un juhs eeset pee manim nahlfuschī.“

4. Nofeedsnieku kolonijas.

Weidšot apluhstosim tuwati Luteranu nofeedsnieku kolonijas, kas nodalahs diwās datās. Weena data ir wakarōs, otra — rihstōs. Bezakā kolonija Rishklowa, 220 werstis us wakareem no Dm- kas pilshetas, tika 1802. gadā dibinata no Somijas semneekem, kas, kahds pulzinhch, bija fahchsluschees pret fawu lungu. Tikai 1843. g. Augustā Walbiba pawehleja, lai wifā Luterani, kas pahreht us Sibirijs dshwot, apmestos schini weeta. Nu te leels pulks fa- lastjahs. Agrafeem un kreetnakeem kolonistiem wajadshja, zaur tahdu nofeedati preechschānos, atstahst fawu lihdschiginigo dshwes weetu un pahrekwatees us Bojarkas un Pudenes fahdschahm. Bet tam Rishklowas kolonija newareja wairš speht til leelu kauschu baru usfu-

rest. Kaut gan wina 18 tuhst. defetinu leela, tad tomehr labas tihruma femes naw wifai daudš. Tur ronami wiewairaf purwi un fahšs platshchi. Warenis beehsu mehšs zaur degutes dedshnashchānā tā nopostihst, ka wairš newareja nahst pee buhwokteem un malkab. Tā tad nu nahja ul domahm, dibinahst jaunās kolonijas. Schai leeta generalgubernators 1861. gadā eerahdija pee Oma upes tra- steem diwus semes gabalus, apmehrā 29 tuhst. defetinu leelus. Tshetrās fahdschās, Rihgā, Rehwalē, Narwā un Heshinofschā, ko ap- shime ar kopigo wahrdu Jelantu, apmetahs daschi aishgheji us dshwi. Tā tad jau 1880. gadā dshwota Rishklowā 700 un Jelantā 1120 Luteranu. (Turpmat beigums.)

Uf Krištus debesh-braushchānas Deenu.

Meid.: No debeshim buhs man atneft.

Kungs Krištus usbrauz debeshi,
Geshch fawa Tehwa godibās;
Tahs grehtas mokas isheetis,
Zaur to mums grehtus atnehmis.
Winsch muhsu fawes atraisijš,
No welna waras atpestijš;
Par mums winsch malsajis til greht,
Lai mums nebij pasufteem buht.
Winsch walda, Tehwam lihdsigi,
Pee labahs rokas spehzigi;
Mums weetu augsham fataifa,
Pee Tehwa fawā walstibā.

Nu mums ir preeks un godiba
Zaur Lewim ween nopelnita;
Par to mehš Lewim pateizam
Un Tawu wahrdu flawejam.
Kur Tu, mans Jesu, nolaidees,
Es dshfchōs pakaf it pateest;
Nekausos few' no Lewim schkirt,
Ar Lew' es dshwot grih' un mirt. J. B.

Krahshchūms semes wiršū un debeshis.

Kahds sposhs jaunums walda tagad semes mahjās,
Nekaitamu puku fega „dabu“ febi!
Saku lapu, seedu krons krumh stahjāhs,
Krahshchūmu, til sposhu, „dabā“ juht un reds.
Lagshigala pogo jautri upes malā,
Gemas koku seedi smarshot smarshina;
Putnu dseemas lihgtin lihgt tur birses galā,
„Paradises dshwi“ debesh modina!

Ais scheem preekem aishrahbts, zilweks kriht us zeteem,
Par scho grehim' debesh Tehwam pateiktees;
Kad jau kahju pamesti tahds krahshchūms walda,
Zil jo sposhs Deems Sawā krehs lā rahdsiees!
Muhsham roses debesh dahrsā seedešs mirsdot,
Eng'ti fwehtas dseemas kords skandinahs, —
Deewa preechschā stahwehš „isredseti“ dseedot,
Palmas sareem rokā, Jesuš fweizinahš! E. F. S.

Semkopiba un fainneeziba.

Fainneezibas eenahkumu pawairoshchānai.

Fainneezibas isdewumeem wairojotees, rodahs ari gadu no gada wajadshba, winaus eenahkumus pawairost. Ja nu eenahkumi nepenenmahs tani mehtr, kā to arweenu augoshche isdewumi pagehr, tad ari, un ne wis bes pamata, isjelahs kurneshchāna un schehloshchā- nahs, ka semkopiba wairš it nefa ne-eneesot. Bet tahda schehloshchā- nahs nefa nepalihds; semkopim pascham fawa labuma pehz japuhle- jahs, fawu fainneezibu us augstaku stahwolki pazelt, — un pee tam ihpashchi wajadshigs: peeteekofschas sinashchānas jeb leehprashchānas un peeteekofschas rojibas jeb kapitāla. Sinams, gadahs tāpat, ka da- scha fainneeziba, kurai mineto lihdslekti ari netruhst, slakta laika dehst neef us preechschu; bet tas noteel til reti. — Tad lai ap- stam, kas semkopim eewehrojams un kuras kludās pahrlabojamas. „War daudis aramahs semes un par daudis lopu fainneezibā, ir winaus leelakee grauseji un postitaji!“ Shi teikuma pateeshu gan katre prahstigs semkopis atshs, — bet mehros atrodam tomehr semkopjus, kas lepojāhs til ar to, ka wini warot daudis labības ishest un daudis lopu tureht, ne pawisam ne-eeewehrodami, ka seme zaur to nolese, un ar wisu fainneekofschānu eet us leiju. Turpina tahdu fainneekofschā- nas metodi wairaf gadu, tad druwa, kuru daudshahrtigeem sehjumi no- shuhja, paleel wahja, tamdeht ka labibu pahrdod un stalla mehli ne- eespehj semei istehreto barības weelu atdot. No fainneezibā faba- rotahs labības nahf gan puše isbruhketo augu barības weelu ar mehlfleem semē atpakaf, — bet zaur labības pahrdofschānu semei ja- zeeesh; ar ikkatru puhru labības semkopis aishwed ari datu fawās se- mes mineto weelu, semes labuma, projam.

Wes tam wehl ari fainneezibā, kas labības kopschānai par daudis semes isleeta, wajadshigs koti daudis darba spehku, kas tagad koti dahrigi un grehti dabujami, — un ihpashchi zilweku darba spehki. Ari darba srigi tagad dahragi, nekā agraf, — un seelais sirgu pulks, kas tahdai fainneezibai wajadshigs, apchd daudis paschās labakahs lopu barības, ko wareja gowihm fabarot. Buhtu gan katram ja- eewehro, ka winsch semkopibai leeliski fahde, sirgeem par daudis ba- ribās fabarodamš.

Tad wehl weens sliktums ir tahdā plaschā fainneezibā, ka ne- war wisu darbu ihsti laikā pahrahdahst; daschu reis aistawē, darba spehku truhkuma dehst, sehshchānu, un zitu reis atkal — pfauschānu.

Bet tad nu war jautahst: Zil daudis semes semkopim labības kopschānai (rudsu, kweeshu, meeshu un ausu) ja-apstahdā? — Tee- scham, naw weegli us scho jautajeenu atbildeht, jo pee tam ja-eeewehro semes labums, plawu daudshams un pilshetas atstātums. Wifā mi- netee aptahkli ir no eespaida us fainneezibas panahkumeem. Kam laba seme, labas plawās, un pilsheta naw tahku, tas war labības kopschānai wairaf semes isleetaht nekā tahds, kam tas naw.

Wispahrigi nemot, jafaka, ka naw wairaf nekā puše no wifa tihruma labības kopschānai ja-apstahdā; jo masaku tihrumu war la- baki mehslot un apstahdahst, pee kam tad ari eenahkumi, fahlidhnot ar agrako plaschālo tihrumu, gandrish it nemas nemahinajāhs. Pee masaka tihruma apstahdashchānas ari masaf darba un sehllas wajja- dshs. — Daschō doma, ka ir jau deewsgan darihts, kad winsch bes staka mehlfleem wehl ari skunsts mehflus isleeta, un tad brijnāhs, ka labiba deewsgan labi ne-idsdodahs. Ihpashchi schini sinā griham semkopjus us daschahm kludahm, kas wehl daudis fainneezibās no- teek, dariht usmanigus, — proti us nepeteekofschu semes no-uhdeno- schānu un apstahdashchānu. Wifā mehli, tilka labakee staka, kā ari skunsts mehli, war til wefelai druwai lihdsht, un tani fawu augu dshwibās spehku pilnigi rahdiht, — turpreti flapjā druwa winau til nepeteekofchi attihstia fawu darbibu. Sem flapjas druwas naw faprotama til tahda, kur pehz leela leetus uhdens stahw jau wiršū, — bet ari tahda, kuras apafschahrtai no flapjuma jazeesh, jo tad wina newar uhdena laist zauri; tapehz tad ari fahlasti winaus wirskahrtā fawā laist til stipri, ka gais, siltums un rafa newar tani eespeertes. Wes mineto dabas spehku eespaida seme paleel aul- sta un newar wairš nodarbotees; wifā mehli tai it nefa nepalihds, — til welta nosweesta nauda. No-uhdenoshchāna wislabaki isdarama ar dedshnatahm mahla truhbahm, kas 4 lihds 5 pehdās dsiti semē leela- mas; bet tahda no-uhdenoshchānas wihse ir pee mums koti dahrga, — tapehz mums japeeteel til ar grawheem. Bet tas, sinams, til zaur dshiteem grawheem panahkams, — dsilakeem, nekā daudis fain- neezibās tee atrodami. Par daudis lehshens tihrumš, kuzam ari grawhwi nepalihds, buhtu labaki plawā pahrewhschams; jo tur la- biba gandrish katru reis ismihst. Zaur labības kopschānu tahdā, par daudis lehshenā tihrumā semkopis ari few fahdi dara, un fawus eenahkumus mašina, — jo darbs daudis reis ne-atmahfajahs, un sehlla un mehli til welta istehreti.

Ari pee semes apstahdashchānas daschi darbi teel til pawirshus isdariti. Teecham ari ne bes pamata kahds semkopis faka fawā teizamā grawmahā pahf semes kulturu: „Zaur labu seme mehlo- schānu un apstahdashchānu, sinams, gan wisbagatakee augti panah- kami, — bet ja gribetu apwehret un isstahst, kas ir swarigals un labaks, waj seme laba mehloshchāna waj laba apstahdashchāna, tad bes schaubishchānahs pehdēja (laba apstahdashchāna) israhditōs swari- gaka; jo zaur labu, kreetnu seme apstahdashchānu, pee kam dabas spehku eespaidu (gaisa, gaimas, siltuma, aukstuma, flapjuma u. z.) jo leela mehtr seme par labu isleeta, ir ari bes mehloshchānas laba rashcha panahkama.“

Schihš minetā kreetnā semkopja domas ari praktikā jeb isdar- schānā israhdahs par pateeshgahm. Lai til ispromē, tad katrs drihs pahrelezinatees, ka minetahs domas dibinajahs us pateeshbas. Bet seme apstahdashchāna jau laiku ja-eeesh, — tuhliht pehz labības nowahshchānas; jo agraki, jo labaki. So agraki stubelnajus jeb ru-

gajus apar, jo weeglata seme tahlaka apstahdashchāna, — un tad ari war labaku rashchu nahlamā gadā zereht; bet jo ilgaki stubelnaju arschānu wilzina, jo grehtaka tahlaka apstahdashchāna un wahjafas zerbības us bagateem augteem.

Tāpat ar dsika arschāna rudeni, kas jau sen par derigu israh- dijusees, stipri weizina semkopibas panahkumus. Zaur dsitu ar- schānu isweheshch no semes apafschahrtas daudis mineraligu augu ba- ribās weelu; jo dsilaki ar, jo garakas labibai fahnes, garaki salmi un garakas wahrpas. (Turpmat beigums.)

Kā gowslopeem ragi aptaisami, lai tee newar zaur badishchānos fahshadetees.

Tagad, kur ganu laifs eesahzees, zeru, ka buhs itin pareih, kad kahdu wahrdu pahf to usshimeju, kas jadara, lai zaur gowslopu badishchānos nenoteel leela nelaimē un fahde, kas wehlah wairš naw labojama. Lai nu lopi newaretu baditees, tad jaleel no zeeta loka pataisht diwās zellas bees sruhds jeb schkehreshlōks, til garsch, ka tas sneedsahs pahf abju ragu galeem pahri. Schim sruhdam abds galds ja-eesahgē tahda starpa, kurā war eebahst ragu spizumus, ku- rōs wehl naw dshwunabshs eeshchā. Sruhda wiršus malai wajjaga buht pahri pahf ragu galeem. Tad wajjaga zaur katru sruhdu un ragu galu isurbt zaurumu, un tajā laist sruhwi zauri no wiršus us apafschū. Shi sruhwe jafak no laba dsilchā, ar tshetrkantigu, pus zellas beesu galwu, ko wajjaga sruhda loka eelast, lai ta, u- otu galu miterknu ussruhwejot, negreesos aplahret. Sruhwe un sruhda gali un kantis janowihle gludeni.

Gowju ragu badijums otram lopam tikai tad ir fahhdigs, kad ar raga spizumu lungi eedur til dsiku, ka kunga plehwi tā sadraga, ka eeshchā war isppraustees lihds kunga ahdai, zaur ko tajā weem bunga isjelahs, kas ar laiku paleel arweenu leelata, kamehr beidol ir til leela, ka lops wairš newar zeesht un ir janokauj. Gowis ar tahdahm bungahm atrod daudis fainneezibās, un ari tur, kur tahd ruhpiigi seen fahst; jo tahs ir eebaditas gan wafarā us ganibahm, gan seemā, kad tahs laishch āhrā dsirinaht. — Lai nu gan ari ar ragu sruhdeem lopus jau tuhliht ne-atradinahs no badishchānahs, tad tomehr ta paleel nekahdiga, tamdeht ka lops neabon durt ar ragu spizumeem, bet til ween ar to wiršupū gludeni nowihleto koku. Bet kad lopi ar tahdeem ragu sruhdeem apraduschū un nomana, ka ar teem otram nefa newar fahshdeht, tad tee ari wairš nebadahs.

Koti wajadshigs tahdu ragu sruhdu ir tur, kur daudis fain- neeku lopus gana kopā, kā zeemōs un pilshetas, kur dascha sabadsh gows eet postā, bes ka fahds to fahdi atlihshinatū. Tahds weelōs wajadshetu us wifadu wihst gahdahst, ka tahdi ragu sruhdi lē- eewesti.